miset antavat palttua sille turhanaikaiselle jaaritukselle, ja edes koettaisivat ymmärtää toisiansa näinkin hyvässä ja samalla tärkeässä asiassa kuin tämäkin on. Sillä silloinhan olisi oma tupa, ja oma lupa toimia, ja olisi tilaisuus kaikilla alaosastoilla toimia vapaasti, eikä kuten nyt, näin epämukavassa haalissa, ettei edes joka ilta ole käytettävänämme, joten voim.-, laulu- ja monet muut hommat ovat aivan mahdottomat, sillä ei ole sellaista paikkaa, jossa voisivat harjotella — niin miten sitte voidaan edes vaatiakaan minkäänlaista eteenpäin menoa toiminnassa.

Toivottavaa olisi, että kaikki erimielisyydet poistuisivat tovereistamme, ja jokainen innolla kokoaisi kykynsä ja kortensa tämän asian eteen, että saataisiin oma haali, missä sitte innolla ja työllä ajaisimme suurta asiaamme köyhälistön hyväksi.

Toiste enempi. —H. S.

ROCKY MOUNTAIN HOUSE, ALTA., CANADA.

Tervehdys lämmin ja herttainen Toverittarelle ja sen laajalle ystäväpiirille. Uusivuosi tuokoon kaikille taisteluintoa tämän nurinkurisen yhteiskunnan parannustyössä.

Osastomme vietti joulujuhlaa 24 p. illalla. Yleisöä oli saapunut tilaisuuteen enemmän kuin mitä meillä on ollut pitkään aikaan. Ohjelmassa oli kaksi näytöskappaletta, jotka meikäläisiin oloihin katsoen sujuivat melko hyvin. Oli myöskin puhe, runo ja lauluja, jotka enimmäksi osaksi lapset suorittivat. Oi miten se on hauskaa, kun saa nähdä lasten niin reippaasti esittävän vapauslaulujaan. Se saa kylmimmänkin veren lämpimästi virtaamaan, kun näkee tuon nousevan polven innosta hehkuvat kasvot. Siitä kiitos niille äideille, jotka säästämättä omia voimiaan opettavat lapsilleen sosialismin aakkoset heti nuorena. Juhlassa jaettiin makeisia vapaasti kaikille.

Valajaiset pidettiin uuden vuoden aatto-iltana "Taimi" koululla.

Eläköön veljeystunne, että ensi jouluna ja uunnavuonna voitaisiin juhlia todellisen rauhan ja hyvän tahdon juhlaa. Kasvakoon vapauden punakukka todelliseksi tiedon puuksi, kuten eräs pieni runoilijamme sanoi siellä joulujuhlilla.

—TOIVOVAINEN.

VINDSOR, VT.

Tervehdys Toverittaren lukijoille täältä vankilasta. Näin **Lasten Joulussa** erään kirjotuksen, kuinka pikku tyttö näki unta vankilasta ja vankilassa olijoiden joulusta. Arvelin, että mahtaisi olla lukijoille mielenkiintoista lukea jotain näistä vankilaoloista, kirjotettuna suoraan vankilasta. Koetan tässä tehdä selvää siitä, minkälainen on vangin joulu.

Nyt on joulu-aamu kello kymmenen. Aamiaiseksi annettiin meille aivan samanlainen aamiainen kuin muinakin aamuina: maitoa, kaurarryynipuuroa, leipää ja kahvia. Siinä sitä olikin herkkua. Nyt tulee puolisherkut: perunoita, kananlihaa, perunasoosia, kaksi banaanasta, pieni pussi makeisia ja pähkinöitä ja palanen piirakkaa. Kun päivällinen oli syöty, antoivat varijat jokaiselle vangille sikaarin ja tulen siihen. Silloin alkoi savu tupruta ja samalla alkoi myöskin fonograafi soimaan. Siitä ilostuivat muutamat vangit niin että tuskin malttoivat istuimillaan pysyä.

Sitte kun oli sikaarit poltettu ja soitto soitettu, soi kello, joka merkitsi sitä, että nyt on kaikki ilot lopussa. Saimme marssia kukin omaan koppiimme, jossa alkoi naputus. Jokainen hakkasi pähkinöitä syödäkseen. Illallinen oli leipää ja teetä. Siinä on vangin jouluruuat ja ilot.

Työtä täällä saa tehdä enemmän kuin tarpeekseen. Me teemme täällä miesten työpaitoja ja jokaisen täytyy tehdä sama määrä työtä, sillä täällä on urakkatyö joka alalla. Joka ei voi täyttää urakassa määrättyä työtä, sitä rangaistaan. Ensiksi pidetään kopissa sillä aikaa kun toiset saavat olla eläviä kuvia katsomassa. Ja ei siitä parane, niin seuraavalla kerralla pannaan pimeään putkaan. Ja urakka, jonka jokaisen täytyy täyttää, on suuri. Ajatelkaahan, että jokaisen täytyy päivässä prässätä kuusikymmentäviisi tusinaa paitaa. Kyllä tällä laitoksella rikastuvat ne, jotka tätä runnaavat. Tätä laitosta runnaa joku komppania eikä valtio.

Siitä tämä paikka on hyvä, että saa tilata lehtiä vaikka kuinka paljon ja saa minkälaisia haluaa ja saa kirjottaa vaikka joka ilta. Enimmäkseen kirjotan pyhisin. Se vaan on ikävää, että ei ole sellaisia sukulaisia eikä tuttavia, jotka viitsisivät kirjottaa sellaiselle miehelle, joka on joutunut vankilaan. Vanki on "sekenhänti" tavaraa.

Kaikille hauskaa vuoden alkua toivottaa —VANKI.

HANNA, WYO.

Joulu on ollut ja mennyt. Onkin ollut hommaa kaikenlaista. Komppaniakin on makeillut työläisilleen jakamalla "kändiä" ja "pleitiä" ja vielä tanssittanut meitä työläisiä aivan omaan laskuunsa. Nyt pitäisi olla tyytyväisyyden hymy jokaisen huulilla, kun saavat olla niin hyvän komppanian työläisiä, että niin paljon lystiä antaa aivan ilmaiseksi. Suomalaiset ei kai suurta arvoa antaneet vapaille tansseille, koska siellä ei ollut kuin yksi tai kaksi suomalaista. Samana iltana oli s. s. osastolla näytös-iltama. Siellä oli väkeä hyvänpuoleisesti. Näytös "Punainen laukku" esitettiin tavallisen hyvin, muutamia pieniä vikoja lukuunottamatta.

24 päivän iltana oli varsinainen joulujuhla osastolla. Ohjelmaa oli kaikenlaista, m.m. puhe toveri Hiibakalta, joka pyydettiin tänne juhlapuhujaksi Rock Springs'istä ja näytöskappale "Paikkaajat" nuorisoliiton lapsilta.

Ompeluseuran myyjäiset pidettiin 30 p. jouluk. ja onnistuivat tavallisesti. Tuloja oli tuossa $60 seuduilla.

Tovereita on muuttanut pois useampia, joukossa innokkaimpia osaston toimihenkilöitä. Toivon heille jatkuvaa intoa uudella paikkakunnalla.

Soittokunnan pojat odottelevat johtajaa, jonka pitäisi tulla West Virginiasta,. Mr. Eklund.

Talvi näyttää tapansa. Postinkin saa koska sattuu, kun on niin paljon lunta radalla, että häiritsee liikennettä.

Lopuksi toivon onnekasta uuttavuotta Toverittaren lukijoille ja toimitukselle. Toveruudella:

M. VARJONEN.

PEARSON, WASH.

Osaston kokouksessa joulukuun 24 p. keskusteltiin raha-asioista, kun saatiin lainaan Western Workmens Pub. Co:lta kiinnitystä vastaan $130 6 prosentin vuotuisella korolla, jolla maksetaan toverivelat, joten voimme päästä hetkeksi siitä kiusallisesta rahapulasta ja sitten toimimme oikein ripeään. Siis kaikki mukaan 7 p. tammikuuta Toverihaalille ja jokaiselle kortti käteen ja piirtelee nimensä siihen ja yhtyy osastoon.

Uusina jäseninä yhtyi osastoon Lyydia Wahto, John Carlson ja Emil Aho.

Kirjeenvaihtajaksi valittiin Toverille John Koski, Toverittarelle Aleksandra Lahti.

Jouluaatto-iltanvietto onnistui hyvin, mitä tulee osanottajiin. Siellä oli melkein kaikki mitä tällä ympäristöllä on suomalaisia. Ohjelmaa oli vähänlaisesti, luultiin että puhuja on meillä, vaan ikävä kun ei saatu kuunnella mitä se Leino-setä olisi jutellut. Vaan oli sitte sitä runsaammin ruumiin ravintoa, jota emännät veivät mukanaan haalille, joka oli kaikki vapaata. Lapset ne nauttivat kuusen ympäri juostessa ja entäs se joulupukki, joka oli saapunut monine lahjoineen.

Onnellista uutta vuotta Toverittarelle ja sen lukijoille!

Toveruudella. A. L—TI.

LANESVILLE, MASS.

Tervehdys Toverittaren lukijoille! Nyt taasen hiukan alan töhertää ja annan suuren maailman tietää miten täällä meidän pikku kylässä jaksetaan. Vaikka ei kyllä ole niin suuria kirjoittamisia, sillä näin talven aikana on täällä kaikki niin hiljaista, kun suomalaiset täällä ovat kuin muuttolinnut — vain kesän ajan, ja nekin vähät mitä täällä on, on enin osa sellaisia, että ei ne useastikaan päätään pistä osaston talolle. Mikä lienee syy siihen, en voi sanoa, jos on näytelmäkappale, niin sitä on katsomassa vain pieni joukko, ja aina ne samat jotka siellä nähdään joka aika, oli sitte iltama eli kokous. Minä haluaisin teille, jotka vain nimellisesti kuulutte osastoon sanoa, että ei sosialismi mene sillä eteenpäin, että maksetaan puolueveroja. Sitä pitää jotain toimiakin ja olla vähän uhraavaisuutta.

Näytelmäseura meni naimisiin Rockportin näytelmäseuran kanssa noin kaksi kuukautta sitten, mutta eivät oikein tykänneet yhdyselämästä, vaan yksimielisesti päättivät erota. Nyt taasen kun näytelmäseuramme alkaa yksin vetää kappaleita, niin muistetaan joka ainoa kuolevainen vetää silloin luunsa osaston talolle, sillä se innostaa näyttelijöitä, kun on haali tungokseen asti täytetty.

Ne suuret myyjäiset ovat nyt t.k. 25 ja 27 p. sinne on ompeluseuramme koettanut ahertaa käsitöitä ja onhan niitä sinne saatukin aikalailla, niin pieni joukko naisia kun on ompeluseuraan osaa ottanutkin.

Nyt loppujen lopuksi haluan sanoa, että ruvetaanpas oikein tosi-toimiin Toveritarta levittämään ja että ennenkuin on tämä vuosi kulunut, niin ei ole Lanesvillessä yhtään suomalaista perhettä, jonne ei tule Toveritar, sillä se on varmaan lukemisen arvoinen, jota kannattaa jokaisen työläisen niin miehen kuin naisenkin tilata ja lukea.

Puoluetervehdyksellä ILONA.

BUTTE, MONT.

Älkäähän nyt vaan hyvät Toverittaren lukijakuntaan kuuluvat "immeiset" saako sähkötäräystä, kun näette että Buttestakin on uutisia, tai oikeammin "pätkä" pakinaa. Tuo Kodin Osasto käypi niin hauskaksi, että ei kärsi olla kiittämättä. No. 52 se olisi oikein korppukahvin väärti. Siinä saa Feidiakset ja K. Alexanderit ja säkkinenällinat, joita luoja paratkoon minulla ainakin on käsillä kylässä ja kotona. Se nenäliinajuttu oli vaan hyvä puhvi Lapatessulle. Älkäähän te muoriskot moittiko Tossua kyllä siitä hyvä tulee kun kerkiää, mutta se on vielä lapsi.

Jaa, minkälainen on onnellinen aviolitto? Siinä on kysymys, jonka tähden kannattaa aivokoppaansa vaivata. Minäkin luen mielihyvällä kirjotukset siitä aiheesta, vaan kirjoittamaan en pysty. Olen vielä liian nuori käsittelemään aviolitto-kysymyksiä. Olen vasta joitain vuosia yli kolmenkymmenen. Älkää naurako! Tosissani minä olen. Minulla on tässä vaan se "kentrin aika", joten en jouda puolueasioista ja hommista nyt kirjoittamaan, mutta ensi kerralla korjaan sen virheen.

Hei Butten hameväki! Tilatkaa Toveritar joka kotiin. Butteen jo tulee seitsemän ennestään, joten siinä on jo hyvä alku, kun vaan ottaa innolla asiaan kiinni. Ja kyllä siinä on housuväellekin sulattamista. Tilatkaa pois vaan. Hyvä, halpa ja tarpeellinen joka talon ja ruuman pöydälle. Hinta vain $1.25 vuosikerta. MUORI H—I.

NORWOOD, MASS.

Joulukin on jo juhlittu ja joulukuuset jo joutavat takapihalle. Joulunäytäntönä esitettiin paljon harjotettuna vaikuttava draama "Elomme päivät". Joulukiireiden tähden varmaankin oli yleisöä vaan harvalukuisesti sitä katsomassa.

Jouluaatto-iltana vietettiin varsinainen kuusijuhla valaistun kuusen ympärillä. Ainoastaan lapset suorittivat ohjelmaa ja kotoisan ja herrtaisen jouluillan he siitä muodostivatkin. Kuinka toivehikasta onkin nähdä, miten sunnuntaikoululaisemme harjoittelevat lauluja, runoja ja soittajiksi pianoila ja viululla, siten virkistetään osastomme seuraelämää ja tuodaan arkielämäämme entistä monipuolisempia nautintoja. Kuinka monessa meikäläisessä osastossa taitaa löytyäkään edes yhtä pianon- tai viulunsoittajaa, eli hyvää runonlausujaa tai laulajaa. Norwood on entiseen aikaan ainakin ollut niin köyhä. On hyödyllistä että aina silloin tällöin luovutetaan ohjelma-ilta lasten käytettäväksi. Se luonnollisesti totuttaa heitä seuraelämään osaston talolla eikä heille niin jää syytä porvaristo-maailmasta sitä hakea. Iltamassa esitettiin kappale ja kuvaelmakin sujuvasti.

Joulupäivän iltana pidettiin tavallinen ohjelmakokous, jossa pidettiin pari pienenmpää puhetta, toinen joulunvietosta ja toinen työläislasten asemasta. Ohjelman lopuksi tanssittiin jouluiloksi.

Akkojen iltamat ovat myöskin menneet. Paha onni se heille oli, että sattui sellainen hyytävä pakkanen juuri heidän iltama-illakseen. Pitempien matkojen takaa yleisö mieluummin lämmitteli kotona. On hyvä merkki, että akat osasivat toiminnallaan, että eivät hekään nuku.

Puhujaseuran ohjelma-ilta oli vuoden viimeisenä päivänä. Kaikki ohjelmansuorittajat olivat puhujaseuralaisia. Alma Lähdemäki lausui runon, jonka jälestä A. Lehto selosteli pääpiirteissään Säkenien oppikurssista keskusteluista läheyistä. Hilja Hämäläinen luki kertomuksen, jonka jälestä Anni Hukkila lausui runon. Kun vielä suoritettiin muutamia pienempiä ohjelmanumeroita ja Agda Vaulkonen luki kertomuksen alettiin keskustelemaan puhujaseuran toiminnan vilkastumisesta. Nuoret ja vanhat lyövät laimin itsensä ja toisiansa kohtaan, kun eivät kaikin innoin käytä vapaata aikaansa tiedon hankkimiseen. Kun lukee vähän, kun ymmärtää vähän ja taitaa puhua tovereittensa kanssa vaan joistakin asioista, niin olet kuin ahtaassa pimeässä huoneessa, jotavastoin, yhdessä selvitetyt asiat antavat yksilölliseenkin elämään valoa ja värejä. Norwoodin puhujaseuran kasvatustyötä ei siellä olleet jäsenet kyllin osaa kiittää. Liity puhujaseuraan ja tehdään siitä tänä talvena oikein eloisa kaikin puolin, käykäämme kukin siellä omaksi hyödyksemme, muille avataksemme ajatuksiamme ja nähdäksemme toinen toisemme ajatusmaailmaan!

Useita suomalaisia lapsia on sairastunut kurkkumätään ja viety hospitaaliin. Ikävä lapsille, ikävä äideille ja isille.

Yllättävänä surusanomana vanhemmille on pikku Tauno Lehtosen kuolema. Kukapa ei tuntisi outoa surua, kun muistaa vielä pari viikkoa sitten hänen vallattomana ja vilkkaana leikkineen, ollen koko kodin silmäteränä. Tauno oli vasta 5-vuotias ja kuoli hän 31 p. jouluk. E. S.

BERKELEY, CAL.

Berkeleyn joulu. Tulihan se tännekin, tupsautti niinkuin muuallekin ja kaikki ihmiset olivat niin tavattomasti touhussa, silloin kuusetkin taas saivat kunnian astua hienoimpaankin tupaan ja puettiin taas oikein juhlapukuun. Se vaan oli mies, joka osasi sen parhaiten pukea. Katselin sitä vähän salaa täällä palveluspaikassani ja ajattelin että kun nyt pian saisin työni tehtyä, niin jätän tuon herrasväen tänne ja menen itse Toverituvalle katsomaan omaa yhteistä kuusta ja juhlin siellä vertaisteni kanssa enkä tarvitse salaa tirkistellä toisella silmällä niin kuin täällä ja niin minä lähdin. ja ajatukseni kiisivät ympäri maailman. Muistin monta joulua ja melkein joka joulu eri paikkakunnalla. En huomannut ennenkuin olin haalissa ja kuusikin oli siellä vaan oli ehkä liian nuori, koska oli niin pieni suureen haaliin ja olihan siinä koristuksiakin, siinä oli yksi kirkas pallo